

Министерство на земеделието

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 21/2022)

София, 25 май 2022 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 19.05.2022 г.	3
1.1	Засети площи с есенни култури	3
1.2	Засети площи с пролетници	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци	4
1.4	Площи и производство от трайни насаждения	5
1.5	Площи и производство от етерично-маслени култури	5
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	5
2.1	Зърнени и маслодайни култури	5
2.2	Плодове и зеленчуци	6
3.	Цени	6
3.1	Зърнени и маслодайни култури	6
3.2	Плодове и зеленчуци	7

Забележки: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и общински служби по земеделие и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 19.05.2022 г.

1.1 Засети площи с есенни култури

Оперативните данни към 19.05.2021 г. сочат относително запазване на площите за реколтиране с пшеница около нивото отпреди една година. Площите с маслодайна рапица и ръж са съответно с 1,3% и 15,5% повече на годишна база, а тези с ечемик и тритикале - респективно с 4,7% и 11,4% по-малко.

Площи за реколтиране с основни есенни култури към 19.05.2022 г., ха

	20.05.2021	19.05.2022	Изменение на годишна база, %
пшеница	1 164 498	1 159 905	-0,4%
ечемик	122 767	117 012	-4,7%
маслодайна рапица	129 989	131 650	1,3%
ръж	7 368	8 507	15,5%
тритикале	16 547	14 663	-11,4%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

1.2 Засети площи с пролетници

Сравнявайки със същия период на миналата година, засега е налице увеличение на засетите площи с маслодаен слънчоглед (с 15,2%) и с царевица за зърно (с 6,2%), докато площите с пролетен ечемик се свиват с близо 49%.

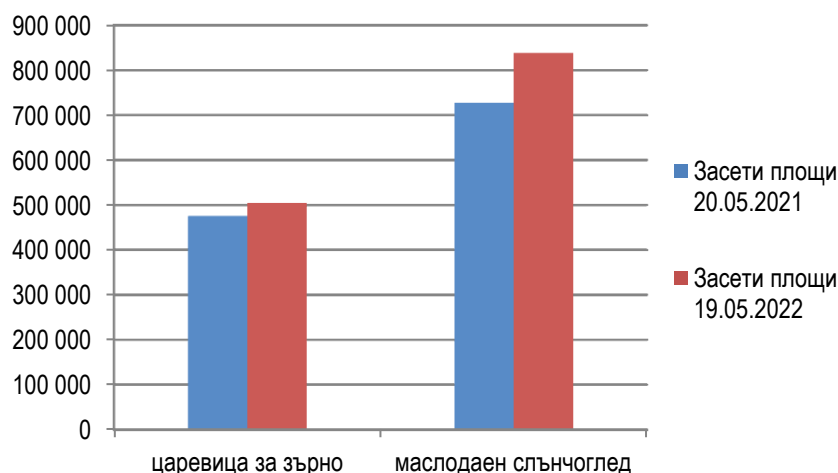
Към 19 май 2022 г. са разсадени общо 770 ха тютюн, от които 586 ха „Ориенталски“, 101 ха „Вирджиния“ и 83 ха „Бърлей“.

Засети площи с основни пролетници към 19.05.2022 г., ха

	20.05.2021	19.05.2022	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	727 275	837 883	15,2%
царевица за зърно	475 562	505 043	6,2%
пролетен ечемик	2 674	1 369	-48,8%
тютюн Ориенталски	949	586	-38,3%
тютюн Вирджиния	109	101	-7,3%
тютюн Бърлей	40	83	107,5%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

**Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 19.05.2022 г.,
сравнено със същия период на 2021 г.**

1.3 Площи и производство на зеленчуци

Според последните оперативни данни, откритите площи, засадени със зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди като цяло са над миналогодишните. Единствено при пипера се наблюдава известно изоставане на кампанията по засаждане.

На този ранен етап прибраното количество картофи е близо три пъти над отчетеното по същото време на 2021 г., което се дължи на по-големия размер реколтирани площи до момента. От друга страна, продукцията от зеле и ягоди е съответно с 39,6% и 61,9% под миналогодишната, вследствие на понижаване на средните добиви.

Общото производство на домати и краставици в оранжерии от началото на годината до момента е съответно с 44,1% и 46,2% по-малко на годишна база.

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 19.05.2022 г.

	19.05.2022				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	6 749	15	232	1 547	6,8%	200,0%	186,4%	-4,5%
зеле	292	19	192	1 011	92,1%	72,7%	-39,6%	-65,0%
дини	1 765	*	*	*	1,4%	-	-	-
пъпеши	955	*	*	*	45,1%	-	-	-
пипер на открито	449	*	*	*	-6,8%	-	-	-
домати на открито	603	*	*	*	12,1%	-	-	-
краставици на открито**	144	*	*	*	26,3%	-	-	-
ягоди на открито	860	183	161	88	55,2%	76,0%	-61,9%	-78,4%

	19.05.2022				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
домати в оранжерии	357	45	744	1 653	9,8%	-2,2%	-44,1%	-42,9%
краставици в оранжерии	254	83	5 429	6 541	-6,6%	-40,3%	-46,2%	-9,9%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

* няма данни

**вкл. корнишони

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

Започна прибирането на реколтата от череша. В три области (Благоевград, Пловдив и Хасково) са реколтирани 32 ха, от които са добити 26 тона череша.

1.5 Площи и производство от етерично-маслени култури

Стартира и кампанията по прибиране на продукцията от маслодайна роза. Добивът на розов цвят до момента е в размер на 90 тона от 532 ха реколтирани площи.

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

Независимо от наблюдавания застой за поредна седмица, общият износ на пшеница и ечемик през Пристанище Варна¹ от началото на текущия сезон до 22 май 2022 г. е съответно с 86% и 74,5% повече на годишна база. През порта не е отчетен експорт на рапица от реколтата `2021.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	05.07.2020 – 22.05.2021	05.07.2021 – 22.05.2022	Изменение на годишна база
пшеница	686 631	1 277 100	86,0%
ечемик	51 039	89 076	74,5%
рапица	0	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега няма данни за износ на пшеница, ечемик и рапица от реколтата `2021 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 30% от общия експорт на пшеница, царевича и ечемик и под 20% от този на слънчоглед и рапица.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

При реализирани 7,4 хил. тона през последната седмица, общо изнесеното количество царевица през „Пристанище Варна“ ЕАД от началото на септември 2021 г. до момента бележи повече от двукратен ръст спрямо година по-рано. В рамките на периода през порта не са преминавали товари със слънчоглед за експорт.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	30.08.2020 – 22.05.2021	30.08.2021 – 22.05.2022	Изменение на годишна база
царевица	326 974	709 717	117,1%
слънчоглед	16 865	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2021 през „Пристанище Бургас“ ЕАД.

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2021 г. за есенните и м. септември 2021 г. за пролетните култури) до 22 май 2022 г. не е осъществен внос на пшеница, ечемик, рапица и слънчоглед през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас. През „Пристанище Варна“ ЕАД са доставени 3,9 хил. тона царевица.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 20/2022, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за март 2022 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 20/2022, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Средно за страната, към 18 май 2022 г. се наблюдава ръст на изкупните цени на хлебна и фуражна пшеница с около 9% на седмична база. Цената на царевицата също се повишава, но по-слабо – с 1,1%, докато слънчогледът поевтинява с 4,9%.

Поскъпването на основните зърнени и маслодайни култури спрямо аналогичния период на миналата година е в границите от 54,8% (слънчоглед) до 85,6% (фуражна пшеница).

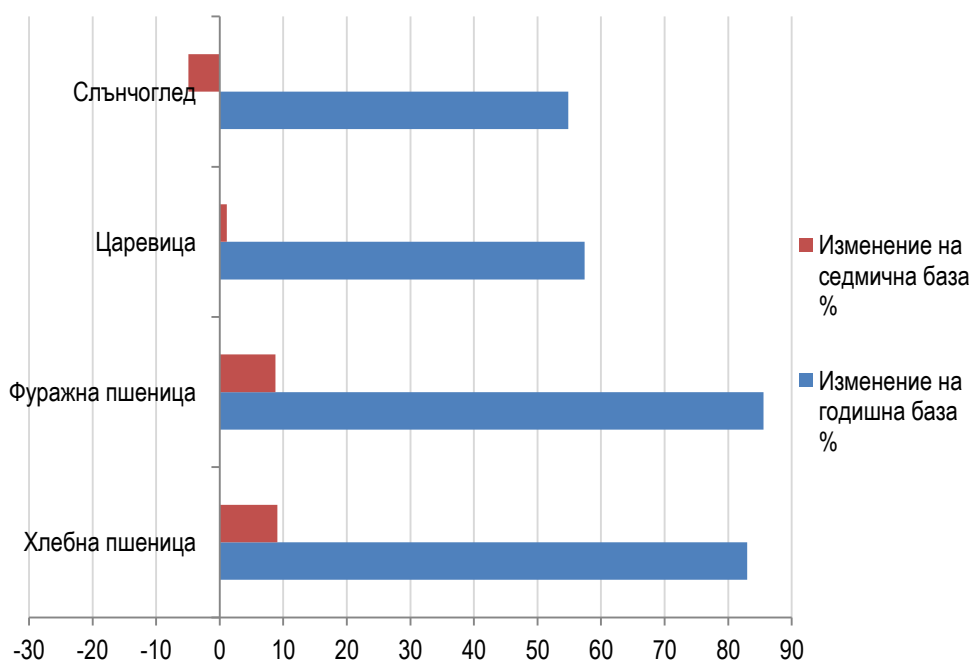
Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 18.05.2022 г., лв./тон без ДДС

	19.05.2021	11.05.2022	18.05.2022	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	394	661	721	83,0	9,1
Фуражна пшеница	381	650	707	85,6	8,8
Ечемик	280	*	*	-	-
Царевица	399	621	628	57,4	1,1
Слънчоглед	1 014	1 651	1 570	54,8	-4,9
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от Министерство на земеделието.

* Няма данни

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 18.05.2022 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Като цяло, в рамките на последната седмица се отчита намаление на цените на основните плодове и зеленчуци, предлагани на тържищата в страната. Ябълките, доматиите (български и вносни), зелето и краставиците (български и вносни) поевтиняват с между 1,4% и 12% на седмична база. Изключение правят картофите, чиято цена нараства с 4%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 20.05.2022 г., лв./кг

	21.05.2021	13.05.2022	20.05.2022	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,71	0,99	1,03	45,1	4,0
домати (оранжерийни)	2,07	4,15	3,88	87,4	-6,5
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	1,58	3,30	3,24	105,1	-1,8
краставици (оранжерийни)	1,91	2,92	2,57	34,6	-12,0
краставици (внос)	1,54	2,34	2,13	38,3	-9,0
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	2,95	3,77	*	-	-
зеле	1,29	1,16	1,08	-16,3	-6,9
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,39	1,41	1,39	0,0	-1,4
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от Министерство на земеделието.

* Няма данни

Към 20 май 2022 г. е налице значителен ръст на цените на едро на домати спрямо година по-рано – с 87,4% за българските и над два пъти за вносите. По-умерено са поскъпнали краставиците и картофите – в рамките на 34,6% - 45,1%. Цената на ябълките е равна на отчетената по същото време на миналата година, а единствено зелето е поевтиняло - с 16,3%.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 20.05.2022 г.

